REALIZMUS

https://erettsegi.com/tetelek/irodalom/honore-de-balzac-goriot-apo-francia-realista-regeny/2/

Honoré de Balzac: Goriot apó - Vázlatos elemzés

A **Goriot apó** a 19. századi francia társadalom pontos és kíméletlen kritikája, amely feltárja az emberi kapcsolatok mögötti anyagi és társadalmi érdekeket. A regény egyik legfontosabb üzenete, hogy a szeretet, különösen a családi kötelékek, nem tudnak fennmaradni a pénz és a hatalom világában.

1. Műfaj és korszak

- **Műfaj:** Realista regény; az *Emberi színjáték* regényciklus része
- **Korszak:** A mű az 1830-as években keletkezett, a 19. századi francia realizmus egyik alapműve, Balzac "Emberi színjáték" című nagy regényciklusának része.
- **Téma:** A francia társadalom erkölcsi és anyagi romlása, különösen a pénz és a hatalom központi szerepének ábrázolása a társadalmi kapcsolatokban.
- **Cél:** saját korának a bemutatása, társadalomrajz

2. Regénytér és regényidő:

- valós; időrend: kronologikus;
- regénytér: valós, Párizs;
- regényszerkezet: tudatos, több cselekménnyszál, részletes leírás a helyszínekről, szereplőkről.

3. Cselekmény vázlata

- A történet középpontjában **Goriot apó**, egy idős, elszegényedett tésztaárus áll, aki vagyonát két lánya, **Anastasie** és **Delphine** boldogságára áldozta.
- A regényben fontos szereplő a vidékről Párizsba érkező fiatal joghallgató, **Eugène de Rastignac**, aki ambiciózus és szintén a társadalmi érvényesülésre vágyik.
- A cselekmény a **Vauquer-panzióban** játszódik, ahol különböző társadalmi rétegekből származó szereplők élnek együtt, és itt kapcsolódnak össze a regény sorsai.
- Goriot apó mindent feláldoz lányaiért, akik azonban kegyetlenül elhanyagolják őt, és kihasználják jóságát.
- A regény végén Goriot apó egyedül, elhagyatva hal meg, miközben Rastignac megfogadja, hogy ő nem fog így járni, és a társadalmi érvényesülésért minden áldozatra kész lesz.

4. Szereplők

- **Goriot apó:** A szeretet és az önfeláldozás szimbóluma, aki vakon szereti lányait, még akkor is, amikor azok már teljesen kihasználják őt. Figurája a család és a pénz közötti ellentétet jeleníti meg.

- **Eugène de Rastignac:** A vidéki fiatal, aki Párizsba érkezve megismerkedik a nagyvárosi élet romlottságával és hatalmi játszmáival. Ő Balzac egyik legfontosabb visszatérő szereplője.
- **Vautrin:** Egy titokzatos, bűnözői múltú figura, aki a panzió lakója, és manipulálni próbálja Rastignacot. Morálisan kétséges, de lenyűgöző személyiség.
- **Anastasie és Delphine:** Goriot apó lányai, akik szívtelenek és hálátlanok, inkább a saját társadalmi helyzetük és anyagi jólétük érdekli őket, mint az apjuk sorsa.

5. Témák

- **Önfeláldozás és családi szeretet:** Goriot apó figurája az apai önfeláldozás szimbóluma, aki vagyonát és életét lányainak szenteli, ám végül magára marad, jelezve, hogy a szeretet és a családi kötelékek a pénz világában értéktelenné válhatnak.
- **Pénz és társadalmi érvényesülés:** A regény központi kérdése, hogy a pénz mennyire formálja az emberi kapcsolatokat. Rastignac és Goriot apó sorsa is arra mutat, hogy a társadalomban az anyagi siker az emberi kapcsolatok elé kerül.
- **Társadalmi rétegek és hierarchia:** Balzac nagy figyelmet szentel a különböző társadalmi osztályok ábrázolásának, és bemutatja, hogy a társadalmi osztályok közötti mozgás mennyire korlátozott.

6. Realista elemek

- **Részletgazdag társadalomábrázolás:** társadalmi és lélektani korrajz;

  Balzac aprólékosan bemutatja a 19. századi párizsi élet minden részletét, beleértve a társadalmi osztályok közötti különbségeket, a város romlottságát és a pénz hatalmát.
- **Valószerű karakterek:** A szereplők többsége erkölcsileg nem egyértelműen jó vagy rossz, hanem a valóságot tükrözi: esendő, önző, hibákkal teli emberek. Nincs nagy különbség a két világ között (arisztokrata értékrend, bűnözés). Főszereplő: feltörekedni vágyó diák.